

הגדה של פסח

Haggadah di Pesach

secondo l'uso della comunità ebraica di Roma

Realizzata da Joram Marino sulla base del testo e delle note di Rav Alfredo S. Toaff e della registrazione audio coordinata da Rav Elio Toaff.

Documento rilasciato sotto licenza CC BY-NC-ND - Per favore trattare questo testo con il dovuto rispetto.

Bedikat Chametz

La sera del 14 di Nissan (o del 13, se il 14 è Sabato) si ricerca il chametz alla luce di un lume a mano; prima di iniziare la ricerca si recita la seguente berachà:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בִּיעוּר חָמֵץ:

Conclusa la ricerca si annulla tutto il chametz con la seguente formula:

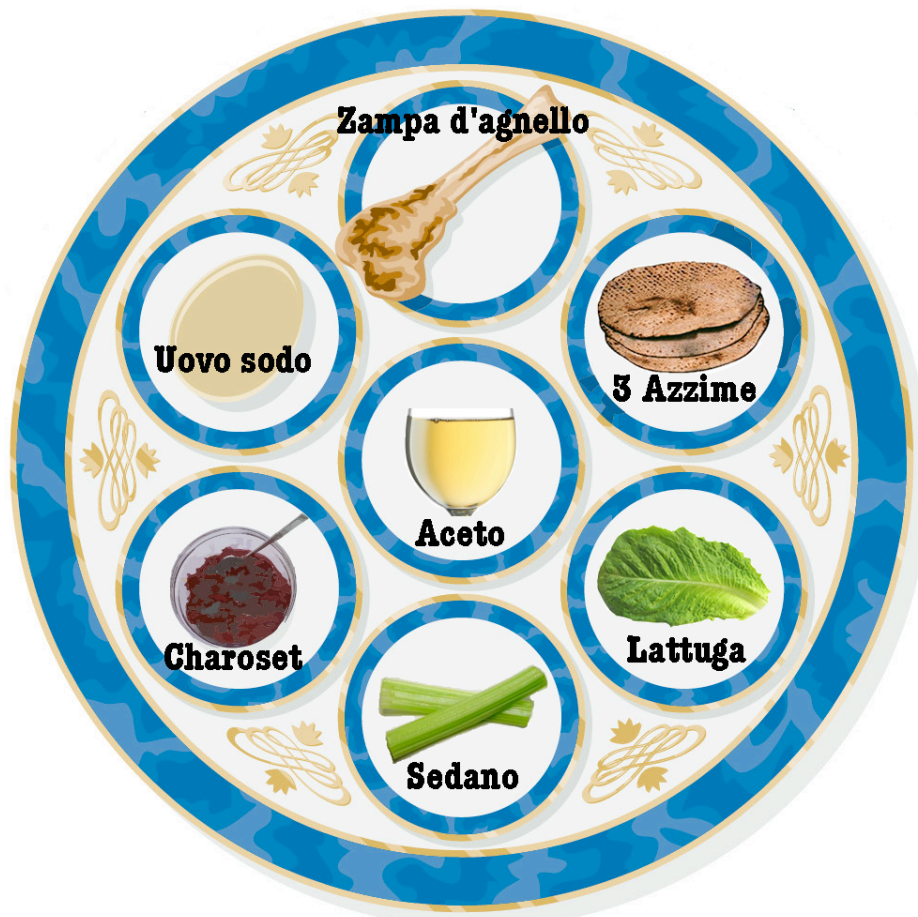
כָּל חֲמִירָא דְאִיכָא בְּרִשׁוֹתַי דְלֹא חֲמַתִּיה וְדִלָּא בִיעַרְתִּיהּ לְהוּי בְּטִיל וְחָשִׁיב כְּעַפְרָא דְאַרְעָא:

La mattina seguente, entro la quarta ora astronomica (circa le ore 10), si brucia il chametz e lo si annulla nuovamente con la seguente formula:

כָּל חֲמִירָא דְאִיכָא בְּרִשׁוֹתַי דְחֲמַתִּיהּ וְדִלָּא חֲמַתִּיהּ דְבִיעַרְתִּיהּ וְדִלָּא בִיעַרְתִּיהּ לְהוּי בְּטִיל וְחָשִׁיב כְּעַפְרָא דְאַרְעָא:

Il piatto del seder

Sulla tavola apparecchiata si pone un vassoio contenente 3 azzime (Shimmurim) sovrapposte e coperte, una zampetta di agnello, un uovo sodo, del charoset (composta di frutta fresca e secca), coste di sedano, foglie di lattuga o altra erba amara ed un bicchiere di aceto o succo di limone o acqua salata.

Kaddesh (consacrazione della festa)**קִדְּשׁ**

Si riempie il primo bicchiere di vino e vi si recita il Qiddush.

Di Sabato si comincia da qui:

יּוֹם הַשְּׁשַׁי וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִלְאֲכֹתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ
אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ כִּי בּו שְׁבֹת מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא
אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

Negli altri giorni si comincia da qui.

אֱלֹהֵי מוֹעֲדֵי יְיָ מְקַרְאֵי קִדְּשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם

סְבִירֵי מְרֻנּוֹ: לַחַיִּים

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עַם וְרוֹמַמְנוּ מִכָּל
לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְתַתֵּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שְׁבֹתוֹת לְמִנוּחָה
) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חֲגִים וְזִמְנִים לְשִׁשׁוֹן אֶת יוֹם (הַשְּׁבֹת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) חַג
הַמִּצּוֹת הַזֶּה אֶת יוֹם טוֹב מְקַרְאֵי קִדְּשׁ הַזֶּה זְמַן חֲרוּתְנוּ (בְּאַהֲבָה) מְקַרְאֵי
קִדְּשׁ זְכוֹר לִיצִיאַת מִצְרַיִם כִּי בָנוּ בְּחִרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל
הָעַמִּים (וְשְׁבֹתוֹת) וּמוֹעֲדֵי קִדְּשֶׁךָ (בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁשׁוֹן
הַנְּחֻלְתָּנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשְּׁבֹת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְמַנִּים

Se la festa cade all'uscita del Sabato si aggiunge quanto segue. La prima delle due berakhot si dice su un lume con stoppini doppi intrecciati:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמְבַדִּיל בֵּין קִדְּשׁ לְחֹל. וּבֵין אוֹר לְחֹשֶׁךְ.
וּבֵין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים. וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשָּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קִדְּשֵׁת שְׁבֹת
לְקִדְּשֵׁת יוֹם טוֹב הַבְּדִלְתָּ. וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשָּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה הַקִּדְּשָׁתָּ
וְהַבְּדִלְתָּ וְהַקִּדְּשָׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקִדּוּשְׁתֶּךָ: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבַדִּיל בֵּין
קִדְּשׁ לְקִדְּשׁ:

Tutti gli altri giorni si prosegue qui:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחַיִּינֵנוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְנוֹ הַזֶּה:

Si beve senza interruzioni il primo bicchiere di vino, o almeno la maggior parte del suo contenuto, adagiati sul fianco sinistro.

Urchatz (lavare)**וּרְחַץ**

Si lavano le mani senza recitare alcuna benedizione. In segno di libertà si usa portare l'occorrente per lavare le mani al posto di ciascun commensale. In alcuni luoghi solo il capo famiglia lava le mani.

Carpàs (sedano)**כַּרְפָּס**

Tutti i commensali prendono un pezzo di sedano, lo intingono nell'aceto o nell'acqua salata o nel limone e lo mangiano dopo aver recitato la berachà:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הָאֲדָמָה

Iachatz (dividere)**יַחַץ**

Il capo famiglia divide la seconda azzima, quella centrale, in due parti. La parte più piccola viene nuovamente messa tra le altre due; quella più grande viene avvolta in un tovagliolo o messa sotto la tovaglia per essere utilizzata più tardi, alla fine del pasto, come afikomen.

Magghid (narratore)**מַגִּיד**

Si riempie il secondo bicchiere di vino, si scoprono le azzime, si tolgono l'uovo e la zampa di agnello dal vassoio e, sollevando questo, si inizia la lettura:

הָא לַחֲמַא עֲנִיא דִּי אֲכָלוּ אַבְהֵתְנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם. כָּל-דְּכָפִין יִיתִי וַיְכוּל,
כָּל-דְּצָרִיךְ יִיתִי וַיִּפְסַח. הַשֵּׁתָא הָכָא, לְשָׁנָה הַבְּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. הַשֵּׁתָא
הָכָא עַבְדִּי, לְשָׁנָה הַבְּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל בְּנֵי חוּרִין.

Si toglie il vassoio dalla tavola ed il più piccolo pone le seguenti domande:

מַה נִּשְׁתַּנָּה הַלֵּילָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת, שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת (אִין) אָנוּ מְטַבֵּילִין
אֲפִילוּ פַּעַם אַחַת, וְהַלֵּילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פַּעַמִּים. שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין
חֶמֶץ וּמִצָּה, וְהַלֵּילָה הַזֶּה כָּלוּ מִצָּה. שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שְׂאֵר יִרְקוֹת,
וְהַלֵּילָה הַזֶּה כָּלוּ מָרוֹר. שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבֵין וּבֵין מְסוּבֵין,
וְהַלֵּילָה הַזֶּה כּוֹלְנוּ מְסוּבֵין.

Si rimette il vassoio sulla tavola con le azzime scoperte.

עַבְדִּים הָיִינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם, וַיּוֹצִיאֵנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיַד חַזְקָה
וּבְזָרוּעַ נְטוּיָה וְאֵלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אַבּוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, עַדִּין
אָנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ מְשַׁעֲבָדִים הָיִינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם, וְאֲפִילוּ כָּלְנוּ חֲכָמִים
כָּלְנוּ נְבוֹנִים כָּלְנוּ זְקֵנִים כָּלְנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה, מִצָּה עָלֵינוּ לְסַפֵּר
בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, וְכָל הַמְרֻבָּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הַרִי זֶה מְשַׁבַּח:

מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרַבִּי עֲקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסַבִּין בְּבִנְי בֶרֶק, וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׁחֵרִית:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה, הָרִי אֲנִי כְּבֹן שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֵּאֶמֶר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּלַּיְלוֹת, עַד שֶׁדָּרָשָׁה בֶּן זוֹמָא, שֶׁנֶּאֱמַר לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם יְצִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, יְמֵי חַיֶּיךָ הַיְמִיּוֹת, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ הַלַּיְלוֹת, וְחֻכְמִים אוֹמְרִים יְמֵי חַיֶּיךָ הָעוֹלָם הַזֶּה, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהֵבִיא לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ:

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, בְּרוּךְ שֶׁנִּתְּנוּ תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, בְּרוּךְ הוּא, כִּנְגֻד אַרְבַּעַת בָּנִים דְּבִרְהַ תוֹרָה, אֶחָד חֹכֵם, וְאֶחָד רָשָׁע, וְאֶחָד תָּם, וְאֶחָד שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ לְשַׁאֵל:

חֹכֵם מָה הוּא אוֹמֵר, מָה הָעֵדוֹת וְהַחֻקִּים וְהַמְּשֻׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם, אִם אֵתָּה אָמּוֹר לוֹ כִּהְלָכוֹת הַפֶּסַח אֵין מְפֻטְרִין אַחַר הַפֶּסַח, אֲפִיקוּמוֹ:

רָשָׁע מָה הוּא אוֹמֵר, מָה הָעֲבוּדָה הַזֹּאת לָכֶם, לָכֶם וְלֹא לוֹ, וְלִפִּי שֶׁהוּצִיא אֶת עַצְמוֹ מִן הַכָּלָל כִּפּוּר בְּעַקֵּר, אִם אֵתָּה הַקָּהָה אֶת שְׁנָיו וְאָמּוֹר לוֹ, בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה ה' לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרַיִם, לִי וְלֹא לוֹ, וְאֵלּוֹ הָיָה שֵׁם לֹא הָיָה נִגְאָל:

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר, מָה זֹאת, וְאָמְרָת אֵלָיו בְּחוּזֵק יָד הוּצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:

וְשְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ לְשַׁאֵל אֶת פֶּתַח לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר, וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה ה' לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרַיִם: יְכוֹל מְרַאשׁ חֹדֶשׁ, תִּלְמּוֹד לוֹמַר בַּיּוֹם הַהוּא, אֵי בַיּוֹם הַהוּא יְכוֹל מִבְּעוֹד יוֹם, תִּלְמּוֹד לוֹמַר בְּעִבּוֹר זֶה, בְּעִבּוֹר זֶה לֹא אָמְרָתִי אֶלָּא בְּשַׁעֲהַ שְׁמִצָּה וּמְרוֹר מְנַחִים לְפָנֶיךָ:

מִתְחַלְלָה עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְעַכְשָׁיו קָרְבָנוּ הַמָּקוֹם לְעֲבוּדָתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר, וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, בְּעִבְרֵי הַנְּהָר יֵשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, תֵּרַח אָבִי אֲבָרָהָם וְאַבִּי נַחוֹר, וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים:

וְאֶקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבָרָהָם מֵעִבְרֵי הַנְּהָר וְאוֹלַךְ אוֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן, וְאַרְבֵּה אֶת זְרַעוֹ, וְאֵתָּנוּ לוֹ אֶת יִצְחָק, וְאֵתָּנוּ לִיִּצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְאֵת עֵשָׂו, וְאֵתָּנוּ לַעֲשׂוֹ אֶת הָרַשְׁעִי לְרִשְׁתָּ אוֹתוֹ, וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו יָרְדוּ מִצְרַיִם:

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחַשֵּׁב אֶת
הַקֶּץ, לַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, שֶׁנֶּאֱמַר,
וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדַע תֵּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעָנּוּ אֹתָם
אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה, וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּן אֲנִכִי וְאַחֲרָי כֹּן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ
גָּדוֹל:

Si coprono le azzime e si alza il bicchiere del vino.

וְהִיא שְׁעֵמֶדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ, שֶׁלֹּא אֶחָד בְּלִבָּד עָמַד עֲלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, אֲלֵא
שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עֲלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם:

Si posa sul tavolo il bicchiere del vino.

צֹא וּלְמַד מֵהַ בְּקֶשׁ לִבּוֹ הָאֲרָמִי לַעֲשׂוֹת לַיעֲקֹב אָבִינוּ, שֶׁפָּרַעָה לֹא גָזַר אֲלֵא
עַל הַזְּכָרִים וְלִבּוֹ בְּקֶשׁ לַעֲקוֹר אֶת הַכֹּל שֶׁנֶּאֱמַר: אֲרָמִי אָבִי וַיֵּרֶד
מִצְרַיִמָּה וַיִּגְר שָׁם בְּמֵתֵי מֵעַט, וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי גָּדוֹל עֲצוּם וְרֹב:

וַיֵּרֶד מִצְרַיִמָּה אָנוּס עַל פִּי הַדְּבוּר: וַיִּגְר שָׁם מִלְּמַד שֶׁלֹּא יֵרֶד לְהַשְׁתַּקֵּעַ אֲלֵא
לְגוֹר שָׁם, שֶׁנֶּאֱמַר, וַיֹּאמְרוּ אֵל פְּרַעָה לְגוֹר בְּאֶרֶץ בְּאֵנוּ כִּי אֵין מְרַעָה לְצֹאן
אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כָבֵד הָרַעַב בְּאֶרֶץ כְּנַעַן, וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גִּשׁוֹ:

בְּמֵתֵי מֵעַט כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יֵרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרַיִמָּה וְעַתָּה
שְׁמַךְ ה' אֱלֹהֶיךָ כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרוֹב:

וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי גָּדוֹל מִלְּמַד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצִינִים שֵׁם גָּדוֹל עֲצוּם כְּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבוּ וַיַּעֲצְמוּ בְּמֵאֵד מְאֹד וַתִּמְלֵא הָאֶרֶץ
אֹתָם:

וְרַב כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, רַבְּבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נִתְתִּיךָ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתְּבוֹאִי בַעֲדֵי
עֲדָיִים שְׂדִים נְכוֹנוֹ וַשְּׁעָרְךָ צֶמַח וְאֶת עָרוֹם וְעָרְיָה:

וַיִּרְעוּ אֶתְנוּ הַמְּצָרִים וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עֲלֵינוּ עֲבוֹדָה קָשָׁה:

וַיִּרְעוּ אֶתְנוּ הַמְּצָרִים - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, הֲבֵה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי
תִּקְרָאנָה מִלְּחָמָה וְנוֹסֵף גַּם הוּא עַל שׁוֹנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאֶרֶץ:

וַיַּעֲנוּנוּ - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיִּשְׁיִמוּ עָלָיו שְׂרֵי מַסִּים לְמַעַן עֲנוּתוֹ בְּסִבְלוֹתָם וַיִּבֹן
עָרֵי מִסְכָּנוֹת לְפָרַעָה אֶת פֶּתָם וְאֶת רַעְמַסִּס:

וַיִּתְּנוּ עֲלֵינוּ עֲבוֹדָה קָשָׁה - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיַּעֲבֹדוּ מְצָרִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּפֶרֶךְ:

וּנְצַעֵק אֵל ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וַיִּשְׁמַע ה' אֶת קִלְנוּ וַיִּרְא אֶת עֲנִינוּ וְאֵת
עַמְלָנוּ וְאֵת לַחֲצֵנוּ:

וּנְצַעֵק אֵל ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם
וַיָּמַת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֶּאֱנַחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעֲקוּ, וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל
הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה:

וַיִּשְׁמַע ה' אֶת קִלְנוּ - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר
אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק וְאֵת יַעֲקֹב:

וַיִּרְא אֶת עֲנִינוּ - זֶה פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים:

וְאֵת עַמְלָנוּ - אֵלֹהֵי הַבָּנִים, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, כָּל הַבֵּן הַיְלֹוד הַיְאֲרָה תִשְׁלִיכֶהוּ
וְכָל הַבֵּת תַּחֲיוֹן:

וְאֵת לַחֲצֵנוּ - זֶה הַדְּחַק, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחֲץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם
לוֹחֲצִים אוֹתָם:

וַיּוֹצִיאֵנוּ ה' מִמִּצְרַיִם, בְּיַד חֲזָקָה, וּבְזֹרַע נְטוּיָה, וּבַמָּרָא גָדוֹל, וּבְאֵתוֹת,
וּבַמִּפְתִּים:

וַיּוֹצִיאֵנוּ ה' מִמִּצְרַיִם - לֹא עַל יְדֵי מְלָאָךְ, וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף, וְלֹא עַל יְדֵי
שְׁלִיחַ, אֲלֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוֹדוֹ וּבַעֲצָמוֹ: שֶׁנֶּאֱמַר, וְעַבְרַתִּי בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה וְהִפִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל
אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אָנִי ה': וְעַבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, אָנִי וְלֹא מְלָאָךְ,
וְהִפִּיתִי כָּל בְּכוֹר, אָנִי וְלֹא שָׂרָף, וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים, אָנִי וְלֹא
הַשְּׁלִיחַ, אָנִי ה', אָנִי הוּא וְלֹא אַחֵר:

בְּיַד חֲזָקָה - זֶה הַדְּבָר. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, הִנֵּה יַד ה' הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה
בְּסוֹסִים בַּחֲמוּרִים בְּגַמְלִים בְּבָקָר וּבְצֹאן דָּבָר כְּבֵד מְאֹד:

וּבְזֹרַע נְטוּיָה - זֶה הַחֲרָב. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַחֲרָבוּ שְׁלוֹפָה בְּיַדוֹ נְטוּיָה עַל
יְרוּשָׁלַיִם:

וּבַמָּרָא גָדוֹל - זֶה גְלוּי שְׂכִינָה. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, אוּ הִנֵּסָה אֱלֹהִים לְבַא לְקַחַת
לוֹ גוֹי מִקְרֹב גוֹי בְּמִסּוֹת בְּאֵתוֹת וּבַמִּלְחָמָה וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֹרַע
נְטוּיָה וּבַמּוֹרָאִים גְּדֻלִים כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם ה' אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכֶם:

וּבִּאֲתוֹת - זֶה הַמָּטָה. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וְאֵת הַמָּטָה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֵת הָאֵתוֹת:

וּבְמוֹפְתִים - זֶה הַדָּם. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וְנִתְּתִי מוֹפְתִים בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, דָּם,
וְאֵשׁ, וְתַמְרוֹת עֵשׂוֹן: דָּבָר אַחֵר, בְּיַד חֲזָקָה - שְׁתִּים, וּבְזֶרַע נְטוּיָה - שְׁתִּים,
וּבְמָרָא גָדוֹל - שְׁתִּים, וּבִאֲתוֹת - שְׁתִּים, וּבְמוֹפְתִים - שְׁתִּים:

אֵלוֹ עֶשֶׂר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם. וְאֵלוֹ הֵן:

Si versa un po' di vino da un bicchiere per ogni piaga che colpì gli Egiziani, si versa una sola volta per Arbè e Chosech e si svuota il rimanente vino nel bicchiere per Makat bechorot.

דָּם	צְפֻרְדַּע	כַּנִּים	עָרוֹב	דָּבָר
שְׁחִין	בָּרָד	אֲרָבָה	חֲשָׁךְ	מַכַּת בְּכוֹרוֹת

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סַמָּנִים: דִּצ"ךְ עַד"ש בְּאֲח"ב:

רַבִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי אוֹמֵר מִנִּין אֶתָּה אוֹמֵר שְׁלָקוּ הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם עֶשֶׂר
מִכּוֹת, וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת. בְּמִצְרַיִם מָה הוּא אוֹמֵר, וַיֹּאמְרוּ
הַחֲרֻטְמִים אֶל פְּרַעֲהוֹ אֲצִבֵּעַ אֱלֹהִים הוּא, וְעַל הַיָּם מָה הוּא אוֹמֵר, וַיֵּרָא
יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעַם אֶת ה' וַיֹּאמְרוּ
בֵּה' וּבַמֶּשֶׁה עֲבָדוּ

כְּמָה לָקוּ בְּאֲצִבֵּעַ עֶשֶׂר מִכּוֹת, אָמור מַעֲתָה בְּמִצְרַיִם לָקוּ עֶשֶׂר מִכּוֹת, וְעַל
הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, מִנִּין שְׁכָל מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם הֵיטָה שֶׁל אַרְבַּע מִכּוֹת. שֶׁנֶּאֱמַר, יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ
עֲבָרָה, וְצָרָה, וְצָרָה, מִשְׁלַחַת מִלְּאֲכֵי רָעִים. עֲבָרָה אַחַת, וְצָרָה שְׁתֵּים, וְצָרָה
שְׁלֹשׁ, מִשְׁלַחַת מִלְּאֲכֵי רָעִים אַרְבַּע, אָמור מַעֲתָה בְּמִצְרַיִם לָקוּ אַרְבַּעִים
מִכּוֹת, וְעַל הַיָּם לָקוּ מֵאֲתֵים מִכּוֹת:

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, מִנִּין שְׁכָל מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם הֵיטָה שֶׁל חֲמֵשׁ מִכּוֹת. שֶׁנֶּאֱמַר, יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ,
עֲבָרָה, וְצָרָה, וְצָרָה, מִשְׁלַחַת מִלְּאֲכֵי רָעִים. חֲרוֹן אַפּוֹ אַחַת, עֲבָרָה שְׁתֵּים,
וְצָרָה שְׁלֹשׁ, וְצָרָה אַרְבַּע, מִשְׁלַחַת מִלְּאֲכֵי רָעִים חֲמֵשׁ, אָמור מַעֲתָה,
בְּמִצְרַיִם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת, וְעַל הַיָּם לָקוּ מֵאֲתֵים וְחֲמִשִּׁים מִכּוֹת:

כִּמְהָ מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְמָקוֹם עָלֵינוּ:

- דַּיִינוּ: אֱלוֹ הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְלֹא עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, וְלֹא עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם, וְלֹא הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם, וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת מְמוֹנָם.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ נָתַן לָנוּ אֶת מְמוֹנָם, וְלֹא קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, וְלֹא הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחָרָבָה.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחָרָבָה, וְלֹא שָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ שָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ, וְלֹא סָפַק צָרְכָנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ סָפַק צָרְכָנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה, וְלֹא הֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ הֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן, וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ נָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת, וְלֹא קָרַבְנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ קָרַבְנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי, וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְלֹא הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.
- דַּיִינוּ: אֱלוֹ הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא בָּנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

עַל אַחַת כִּמְהָ וְכִמְהָ טוֹבָה כְּפוּלָה וּמְכַפֶּלֶת לְמָקוֹם עָלֵינוּ, הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם, הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם, נָתַן לָנוּ אֶת מְמוֹנָם, קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחָרָבָה, שָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ, סָפַק צָרְכָנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה, הֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן, נָתַן לָנוּ אֶת הַשֶּׁבֶת, קָרַבְנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי, נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה לְכַפֹּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ:

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר כֹּל מִי שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלוֹשָׁה דְבָרִים אֵלוֹ בְּפֶסַח לֹא יֵצֵא יְדֵי חוּבָתוֹ וְאֵלוֹ הֵן: פֶּסַח מַצָּה וּמָרוֹר

[Rabban Gamliel soleva dire: non adempie al proprio dovere di Pesach chi non pronuncia queste tre parole: Pesach, Matzà e Maror.]

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזִמְנוֹ שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קָיָם עַל שׁוּם מָה? עַל שׁוּם שֶׁפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם שֶׁנֶּאֱמַר: וְאָמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח הוּא לִיהוָה אֲשֶׁר פֶּסַח עַל בְּתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת מִצְרַיִם וְאֶת בְּתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּ:

[L'agnello che i nostri padri mangiavano al tempo del Santuario, perché lo mangiavano? perchè il Santo, Benedetto Egli sia, passò oltre le case dei nostri padri in Egitto come è detto (Es XII,27): "Voi direte: -è questo il sacrificio pasquale (Pesach) in onore del S. che passò oltre (pasach) le case dei figli di Israele allorquando colpì a morte gli egiziani e salvò le nostre dimore- e il popolo si inchinò e si prostrò".]

Si prende in mano l'azzima dicendo:

מַצָּה זֹאת שֶׁאֲנִי אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה? עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֶקֶם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחְמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיִּגְאֶלֶם מִיַּד שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאפֹּו אֶת הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עִגְת מִצּוֹת כִּי לֹא חָמַץ כִּי גָרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהַתְמַהֵמָה וְגַם צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם:

[Quest'azzima che noi mangiamo, perché la mangiamo? Perché la pasta dei nostri padri non ebbe tempo di lievitare poiché il Re dei re, il Santo, benedetto Egli sia, si manifestò loro e li liberò subito, come è detto (Es XII, 39): "Fecero cuocere la pasta che avevano portato via dall'Egitto facendone focacce azzime, non essendo lievitata in quanto erano stati cacciati in fretta dall'Egitto e non avevano potuto attendere che lievitasse né d'altra parte possedevano altra scorta di provviste".]

Si prende in mano l'erba amara dicendo:

מָרוֹר זֶה שֶׁאֲנִי אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה? עַל שׁוּם שֶׁמָּרוּ הַמִּצְרַיִם אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּמָּרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה בְּחָמֵר וּבִלְבָנִים וּבְכָל עַבְדָּה בִּשְׂדֵה אֶת כָּל עַבְדָּתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרוֹךְ.

[Quest'erba amara che noi mangiamo, perché la mangiamo? Perché gli egiziani amareggiarono la vita dei nostri padri in Egitto come è detto (Es I, 14): "Amareggiarono la loro vita con duri lavori di creta e mattoni e tutti i lavori di campagna ed ogni altro genere di lavoro con durezza".]

בְּכֹל דּוֹר וָדוֹר חִיב אָדָם לְהִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִילוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם
 שְׁנֵאמַר: וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי
 מִמִּצְרַיִם שֶׁלֹּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ בִּלְבַד גָּאֵל הִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלֵא אִף אוֹתֵנוּ
 גָּאֵל עִמָּהֶם שְׁנֵאמַר: וְאוֹתֵנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הִבִּיא אֶתֵּנוּ לְתֵת לָנוּ אֶת
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְתֵּינוּ

Si alza il bicchiere del vino e si dice:

לְפִיכֶךָ אֲנַחְנוּ חִיבִים לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדִּיר וּלְקַלֵּס
 לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבְוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל הַנְּסִים הָאֵלֹהִים הוֹצִיאָנוּ מֵעֲבָדוֹת לְחֵרוֹת
 וּמִשְׁעָבוֹד לְגֵאוּלָּה וּמִיָּגוֹן לְשִׁמְחָה וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גְּדוֹל
 וְנֵאמַר לְפָנֵינוּ הַלְלוּיָהּ

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ. הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ. מֵעַתָּה וְעַד
 עוֹלָם: מִמְזִרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ. מִהַלְלֵי שֵׁם יְיָ: רַם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ. עַל הַשָּׁמַיִם
 כְּבוֹדוֹ: מִי כִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמְּגַבִּיֵּה לְשַׁבַּת: הַמְּשַׁפִּילֵי לְרֵאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
 מְקִימֵי מַעְפָּר דָּל. מְאַשְׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן: לְהוֹשִׁיבֵי עַם נְדִיבִים. עַם נְדִיבֵי עַמּוֹ:
 מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת. אִם הַבְּנִים שִׁמְחָה. הַלְלוּיָהּ:

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. בַּיֵּת יַעֲקֹב מֵעַם לוֹעֵז: הִיְתָה יְהוּדָה לְקֹדֶשׁוֹ
 יִשְׂרָאֵל מִמְשֻׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיִּנְס. הִירְדָן יֹסֵב לְאַחֹר: הַהָרִים רָקְדוּ
 כְּאֵילִים. גְּבְעוֹת כְּבָנֵי צֹאן: מָה לָּךְ הַיָּם כִּי תִנּוֹס. הִירְדָן תִּסָּב לְאַחֹר: הַהָרִים
 תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים. גְּבְעוֹת כְּבָנֵי צֹאן: מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוּלֵי אָרֶץ. מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב: הַהִפְכֵי הַצּוֹר אֲגָם מַיִם. חֲלַמִּישׁ לְמַעֲיָנוּ מַיִם:

Si alza il bicchiere del vino e si dice:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר גָּאֵלָנוּ וְגָאֵל אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם
 וְהִגִּיעָנוּ הַלִּילָה הַזֶּה לְאֲכֹל בּוֹ מִצָּה וּמְרוֹר כִּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 הִגִּיעָנוּ לְמוֹעֲדִים וְלוֹגְלִים אַחֲרֵים הַבָּאִים לְקִרְאוֹתֵנוּ לְשִׁלוֹם שְׂמֵחִים בְּבִנְיָן
 עֵירֶךְ וְשָׁשִׁים בְּעַבְדוֹתֶיךָ וְנֹאכַל שָׁם מִן הַזִּבְחִים וּמִן הַפְּסָחִים אֲשֶׁר יִגִּיעַ דָּמָם
 עַל קִיר מִזְבִּיחֶךָ לְרִצּוֹן וְנוֹדָה לָּךְ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלְתֵּנוּ וְעַל פְּדוּתֵנוּ נִפְשָׁנוּ. בְּרוּךְ
 אַתָּה יְיָ גָּאֵל יִשְׂרָאֵל:

Si beve il secondo bicchiere di vino.

Rohzàh

רְחִצָּה

Tutti i commensali si lavano le mani dicendo questa benedizione:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת
 יָדַיִם

E' proibita qualsiasi interruzione, verbale o di altro genere, dopo essersi lavati le mani e prima di aver mangiato l'azzima.

Mozzi mazzà

מוציא מצה

Il capo famiglia prende l'azzima superiore e quella di mezzo, che era stata già divisa, e dice sulla prima la seguente benedizione:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ

e sulla seconda:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת
מִצָּה

porge quindi un pezzo di ciascuna delle due ai commensali che le mangiano insieme, adagiati sul fianco sinistro. Secondo la maggior parte degli usi non si intinge l'azzima nel sale.

Maròr

מָרוֹר

Si intinge un po' di erba amara nel charoset e mangiandola si dice:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת
מָרוֹר

Korech

כוֹרֵךְ

Si distribuisce poi ai commensali un pezzo della terza azzima, avvolta in erba amara ed intinta nel charoset e prima di mangiarla si dice:

זָכַר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלַּל הַזָּקוּן שֶׁהָיָה כּוֹרְכוֹ וְאוֹכְלוֹ בְּבֵת אַחַת לְקַיִם מֵה שְׁנֵאִמַּר:
עַל מִצְוֹת וּמְרוֹרִים יֵאָכְלֶהוּ:

[In memoria del Santuario, come faceva Hillel il vecchio che avvolgeva e mangiava tutto insieme per osservare alla lettera la prescrizione del testo (Es. XII,8): "Con azzime ed erbe amare lo mangeranno (l'agnello pasquale)"]

Shulchan orech

שְׁלַחַן עוֹרֵךְ

Si cena.

Alcuni usano mangiare le pietanze di carne adagiandosi sul fianco sinistro. Non bisogna prolungare troppo la cena perché si deve mangiare l'afikomen prima delle metà della notte.

Tzafun

צפון

Terminato il pasto, ciascuno mangia un pezzo della mezza azzima, già serbata come Afikomen, in memoria dell'agnello pasquale dopo il quale era proibito mangiare altro cibo fino al giorno seguente e, prima di mangiarla, recita la formula:

זָכֹר לְקִרְבֵּנוּ פֶּסַח הַנֶּאֱכָל עַל הַשֶּׁבַע:

[In memoria del sacrificio pasquale che si mangiava quando si era sazi.]

Barèch

בָּרַךְ

Ci si lavano le mani senza dire benedizione, si riempie il terzo bicchiere di vino e si recita la benedizione del pasto.

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הֲזַן אֶת הָעוֹלָם כְּלוֹ. בְּטוֹבוֹ בָּחוּן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים. הוּא נוֹתֵן לָחֶם לְכָל בָּשָׂר. כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד. וּבְטוֹבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ וְאֵל יַחְסֹר לָנוּ מִזֶּן לְעוֹלָם וָעַד. בְּעֵבוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. כִּי הוּא אֵל זֶן וּמִפְרִנְס לְכָל וּמְטִיב לְכָל וּמְזִין מִזֶּן לְכָל בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר בָּרָא. בָּרוּךְ אַתָּה יי. הֲזַן אֶת הַכֹּל:

נֹדֶה לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ. עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לְאַבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחֵבָה. וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים. וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחֲתַמְתָּ בְּבִשְׂרֵנוּ. וְעַל תּוֹרַתְךָ שֶׁלְּמַדְתָּנוּ. וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ. וְעַל חַיִּים חוֹן וְחֶסֶד שֶׁחֻנַּנְתָּנוּ. וְעַל אֲכִילַת מִזֶּן שֶׁאַתָּה זֶן וּמִפְרִנְס אוֹתָנוּ תָּמִיד. בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה:

וְעַל הַכֹּל יי אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ. יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָּל חֵי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעַד: כְּפֶתוּב. וְאֲכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ וּבִרְכַתְּ אֶת יי אֱלֹהֶיךָ עַל הָאֶרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ: בָּרוּךְ אַתָּה יי. עַל הָאֶרֶץ וְעַל הַמִּזֶּן:

רַחֵם נָא יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכָּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ. וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו: אֱלֹהֵינוּ. אָבִינוּ. רַעְנוּ זִוְנָנוּ פְּרִנְסָנוּ וְכִלְכַּלְנוּ וְהַרוּיַחְנוּ. וְהַרוּחַ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה מְכַל צְרוֹתֵינוּ. וְנָא אֵל תְּצַרִיכֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ לֹא לִיָּדִי מִתַּנַּת בָּשָׂר וָדָם וְלֹא לִיָּדִי הַלּוֹאֲתָם. כִּי אִם לְיָדְךָ הַמְּלָאָה. הַפְּתוּחָה. הַקְּדוּשָׁה וְהַרְחֵבָה. שְׁלֹא יִבּוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם לְעוֹלָם וָעַד:

אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֵא וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר זְכוּרָנוּ וּפְקוּדוֹנָנוּ וְזִכְרוֹנוֹ אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹנוֹ מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדְּךָ וְזִכְרוֹנוֹ יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָּׁה וְזִכְרוֹנוֹ כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לְפָלִיטָה לְטוֹבָה לְחוֹן וְלֶחֶסֶד וְלִרְחֻמִּים לְחַיִּים (טוֹבִים) וְלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה: זְכָרְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ

לְטוֹבָה וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבָרְכָהּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה
וּרְחֻמִים חוֹס וְחַנּוּנוֹ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן
וּרְחוּם אַתָּה:

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי. בּוֹנֵה בְּרַחֲמֵי
יְרוּשָׁלַיִם. אָמוּן:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל. אָבִינוּ. מַלְכֵנוּ. אֲדִירֵנוּ. בּוֹרְאֵנוּ.
גּוֹאֲלֵנוּ. יוֹצְרֵנוּ. קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב. רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַטוֹב
וְהַמְּטִיב לְכָל. שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם הוּא הַטֵּיב הוּא מְטִיב לָנוּ. הוּא
גִּמְלָנוּ הוּא גּוֹמְלָנוּ הוּא יְגַמְלָנוּ לְעַד לַחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרוּחַ. הַצֵּלָה
וְהַצִּלָּה. בְּרָכָה וְיִשׁוּעָה. נְחֻמָּה. פְּרֻנְסָה וְכִלְכִּלָּה. וּרְחֻמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם
וְכָל טוֹב. וּמְכַל טוֹב לְעוֹלָם אֵל יַחְסְרָנוּ. אָמוּן:

הַרְחַמְנוּ הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: הַרְחַמְנוּ הוּא יִתְבַּרַךְ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
הַרְחַמְנוּ הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים. וְיִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים. וְיִתְהַדָּר
בְּנוֹ לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים: הַרְחַמְנוּ הוּא יִפְרֻנְסֵנוּ בְּכַבוֹד: הַרְחַמְנוּ הוּא יִשְׁבֵּר
עָלֵנוּ מֵעַל צְוָאֲרָנוּ וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ: הַרְחַמְנוּ הוּא יִשְׁלַח לָנוּ
בְּרָכָה מְרַבָּה בְּבֵית הַזֶּה וְעַל שְׁלַחוֹן זֶה שְׁאֲכַלְנוּ עָלֵינוּ: הַרְחַמְנוּ הוּא יִשְׁלַח לָנוּ
אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיאִים זְכוֹר לְטוֹב וְיִבְשֵׁר לָנוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת יִשׁוּעוֹת וְנְחֻמוֹת:
הַרְחַמְנוּ הוּא יְבָרֵךְ אֶת (אָבִי מוֹרִי) בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶת (אִמִּי מוֹרְתִי) בְּעַלֵּת
הַבַּיִת הַזֶּה. אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זֶרְעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם. (וְאִם סָמוּךְ עַל
שְׁלַחוֹן עֲצָמוּ יֹאמֵר: הַרְחַמְנוּ הוּא יְבָרֵךְ אוֹתִי (וְאָבִי וְאִמִּי) וְאֶשְׁתִּי וְזָרְעִי וְאֶת
כָּל אֲשֶׁר לִי), אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ. כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרַכְנוּ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק
וְיַעֲקֹב, בְּכָל. מְכַל. כָּל. כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ כְּלָנוּ יַחַד בְּבְרָכָה שְׁלֵמָה. וְנֹאמֵר אָמוּן:
בְּמָרוֹם יִלְמְדוּ עָלֵינוּ וְעָלֵינוּ זְכוֹת שֶׁתְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם. וְנִשְׂא בְּרָכָה
מֵאֵת יי. וְצַדִּיקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. וְנִמְצָא חוֹן וְשֶׁכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

הַרְחַמְנוּ הוּא יִזְכֵּנוּ לִימוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא: מְגִדוֹל יִשׁוּעוֹת
מְלָכוֹ וְעִשָּׂה חֶסֶד לְמִשְׁיַחוֹ לְדוֹד וּלְזָרְעוֹ עַד עוֹלָם: עִשָּׂה שְׁלוֹם בְּמָרוֹמָיו הוּא
יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמוּן:

יִרְאוּ אֶת יי קְדוֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעֲבוּ וְדוֹרְשֵׁי יי לֹא
יִחְסְרוּ כָּל טוֹב: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ: פּוֹתַח אֶת יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ
לְכָל חַי רָצוֹן: בְּרוּךְ הַגָּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוָה וְהָיָה יי מְבֹטָחוֹ: נַעַר הֵייתִי גַם
זְקֵנִתִי וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק נֶעְזֵב וְזָרְעוֹ מְבַקֵּשׁ לָחֵם: יי עֵז לְעַמּוֹ יִתּוּ יי יְבָרֵךְ אֶת
עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרְא פְּרֵי הַגֶּפֶן

Si beve il terzo bicchiere di vino.

Izkor**יִזְכֹּר**

In ricordo dei martiri, in questa notte di veglia eleviamo il nostro pensiero, con timore e commozione, ai 6 milioni dei nostri fratelli che si trovavano in esilio in Europa e perirono per mano di un oppressore tiranno che fu funesto al nostro popolo sette volte più del faraone.

Queste erano le istruzioni del malvagio a coloro che eseguivano i suoi ordini: "Andate e distruggiamoli sì che essi non possano più essere una nazione ed il nome di Israele non abbia più ad essere ricordato". E quelli, con gas velenosi e con abbruciamenti nei forni, sterminarono gli innocenti ed i puri, uomini, donne e bambini ma noi qui non vogliamo dilungarci a narrare la crudeltà delle loro azioni per non rischiare di mancare di rispetto all'immagine dell'Eterno secondo la quale fu creato l'uomo.

Furono i superstiti del nostro popolo, nei ghetti e nei campi di annientamento, che si immolarono per la santità del nome. Molti di essi si trasformarono in eroi e si levarono contro i malvagi cercando di vender cara la pelle e fu nella prima sera di Pesach che i superstiti del ghetto di Varsavia si levarono e combatterono, puri contro gli impuri, come Giuda Maccabeo fece ai suoi tempi. Coloro che si erano amati ed avevano serenamente trascorso insieme la vita non vollero dividersi nell'ora della morte e, pur non salvando se stessi, salvarono l'onore di Israele.

Dal profondo della loro afflizione, i martiri espressero il loro cuore con un inno e cantarono:

Ani maamin

beemunà shelemà

beviat aMashiach

veaf al pi sheitmamea

im col ze achakè lo

bechol yom sheiavò

אָנִי מַאֲמִין

בְּאִמוּנַת שְׁלֵמָה

בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ

וְאֵף עַל פִּי שְׂתִמְמָה

עִם כָּל זֶה אֲחַכֶּה לוֹ

בְּכָל יוֹם שְׂיָבוֹא

[Io credo con fede incrollabile nella venuta del Messia ed anche se dovesse tardare io continuerò ad aspettarlo ogni giorno a venire]

Hallel

הלל

Si riempie il quarto bicchiere di vino, si apre la porta e si recitano i seguenti versetti:

שִׁפְךָ חֲמַתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ:
כִּי אָכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֶת נְוֹהוּ הַשָּׁמוּ:

לֹא לָנוּ יְיָ לֹא לָנוּ. כִּי לְשִׁמְךָ תָּנוּ כְּבוֹד. עַל חֲסִדְךָ עַל אֲמִתְךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ
הַגּוֹיִם. אֵיךְ נָא אֱלֹהֵיהֶם: וְאֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמַיִם. כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה: עֲצִבֵיהֶם
כְּסוּף וְזָהָב. מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ. עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:
אֲזַנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ. אֶף לָהֶם וְלֹא יִרְיחוּ: יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְישׁוּ. רַגְלֵיהֶם
וְלֹא יִהְלְכוּ. לֹא יִהְיוּ בְּגֵרוֹנָם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשִׂיהֶם. כֹּל אֲשֶׁר בִּטַח בָּהֶם:
יִשְׂרָאֵל בִּטַח בִּיהוָה. עֲזָרָם וּמְגַנָּם הוּא: בֵּית אֶהְרֹן בִּטְחוּ בִיהוָה. עֲזָרָם
וּמְגַנָּם הוּא: יִרְאֵי יְיָ בִּטְחוּ בִיהוָה. עֲזָרָם וּמְגַנָּם הוּא:

יְיָ זָכְרָנוּ יְבָרֵךְ. יְבָרֵךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל. יְבָרֵךְ אֶת בֵּית אֶהְרֹן: יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְיָ.
הַקְטָנִים עִם הַגְּדֹלִים: יִסֹּף יְיָ עֲלֵיכֶם. עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם
לִיהוָה. עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לִיהוָה. וְהָאָרֶץ נָתַן לַבְּנֵי אָדָם: לֹא
הַמֵּתִים יִהְלְלוּ יְיָ. וְלֹא כָּל יוֹרְדֵי דוֹמָה: וְאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יְיָ. מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.
הַלְלוּיָהּ:

אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹלֵי תַחֲנוּנָי: כִּי הִטָּה אֲזָנוֹ לִי. וּבִימֵי אֶקְרָא:
אֶפְפוּנֵי חֲבֵלֵי מוֹת. וּמִצָּרֵי שְׁאוֹל מִצְאוּנִי. צָרָה וַיִּגּוֹן אִמְצָא: וּבִשְׁם יְיָ אֶקְרָא.
אָנָּה יְיָ מַלְטָה נַפְשִׁי: חַנוּן יְיָ וְצַדִּיק. וְאֱלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שֹׁמֵר פְּתָאִים יְיָ. דַּלּוֹתֵי
וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוֹבֵי נַפְשִׁי לְמִנוּחֵיכִי. כִּי יְיָ גָּמַל עָלַיְכִי: כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמוֹת.
אֶת עֵינַי מִן דְּמָעָה. אֶת רַגְלֵי מִדְּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ. בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים:
הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר. אֲנִי עָנִיתִי מֵאֵד: אֲנִי אָמַרְתִּי בְּחַפְזִי. כָּל הָאָדָם כֶּזָב:

מָה אֲשִׁיב לִיהוָה. כָּל תַּגְּמוֹלוֹהִי עָלַי: כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא. וּבִשְׁם יְיָ אֶקְרָא:
נְדָרֵי לִיהוָה אֲשַׁלֵּם. נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ: יִקָּר בְּעֵינַי יְיָ. הַמּוֹתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה
יְיָ כִּי אֲנִי עֹבֵדְךָ. אֲנִי עֹבֵדְךָ בֶן אֲמִתְךָ פִּתְחַת לְמוֹסְרֵי: לְךָ אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה.
וּבִשְׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרֵי לִיהוָה אֲשַׁלֵּם. נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ: בְּחִצְרוֹת בֵּית יְיָ.
בְּתוֹכֵי יְרוּשָׁלַיִם. הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּ אֶת יְיָ כָּל גּוֹיִם. שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאֲמִיִּם: כִּי גָבַר עָלֵינוּ חֲסִדּוֹ. וְאֲמַת יְיָ
לְעוֹלָם. הַלְלוּיָהּ:

הודו ליהוה כי טוב. כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:

יאמר נא ישראל. כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:

יאמרו נא בית אהרן. כי לעולם חסדו:
יאמרו נא יראי יי. כי לעולם חסדו:

מן המצר קראתי יה. ענני במרחב יה: יי לי לא אירא. מה יעשה לי אדם:
יי לי בעוזרי. ואני אראה בשנאי: טוב לחסות ביהוה. מבטח באדם: טוב
לחסות ביהוה. מבטח בנדיבים: כל גוים סבבוני. בשם יי כי אמילם: סבוני
גם סבבוני. בשם יי כי אמילם: סבוני כדבורים. דעכו כאש קוצים. בשם יי
כי אמילם: דחה דחיתני לנפל. ויהוה עזרני: עזי וזמרת יה. ויהי לי לישועה:
קול רנה וישועה באהלי צדיקים. ימין יי עשה חיל: ימין יי רוממה. ימין יי
עשה חיל: לא אמות כי אחיה. ואספר מעשי יה: יסור יסרני יה. ולמות לא
נתנני: פתחו לי שערי צדק. אבא במ אודה יה: זה השער ליהוה. צדיקים
יבאו בו.

אודך כי עניתני. ותהי לי לישועה: אבן מאסו הבונים. היתה לראש פנה:
מאת יי היתה זאת. היא נפלאת בעינינו: זה היום עשה יי. נגילה ונשמחה
בו:

אנא יי הושיעה נא: אנא יי הושיעה נא:
אנא יי הצליחה נא: אנא יי הצליחה נא:

ברוך הבא בשם יי. ברכנוכם מבית יי: אל יי ויאר לנו. אסרו חג בעבותים.
עד קרנות המזבח: אלי אתה ואודך. אלהי ארוממן: הודו ליהוה כי טוב. כי
לעולם חסדו:

הודו ליהוה כי טוב	כי לעולם חסדו:
הודו לאלהי האלהים	כי לעולם חסדו:
הודו לאדני האדנים	כי לעולם חסדו:
לעשה נפלאות גדלות לבדו	כי לעולם חסדו:
לעשה השמים בתבונה	כי לעולם חסדו:
לרוקע הארץ על המים	כי לעולם חסדו:
לעשה אורים גדלים	כי לעולם חסדו:
את השמש לממשלת ביום	כי לעולם חסדו:
את הירח וכוכבים לממשלות בלילה	כי לעולם חסדו:

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

לְמַכָּה מִצְרַיִם בְּבִכּוּרֵיהֶם

si cambia tono

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעַ נְטוּיָה

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

לְגַזֵּר יָם סוּף לְגַזְרִים

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

וְנָעַר פְּרַעָה וַחִילוּ בָיִם סוּף

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

לְמוֹלִיךְ עִמּוֹ בַּמִּדְבָּר

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

לְמַכָּה מְלָכִים גְּדֹלִים

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

וַיַּהַרְג מְלָכִים אֲדִירִים

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

לְסִיחּוֹן מֶלֶךְ הָאָמֹרִי

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

וְנָתַן אֶרְצָם לְנַחֲלָה

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

שֶׁבַשְׁפָּלְנוּ זָכַר לָנוּ

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

וַיַּפְּרָקֵנוּ מִצְרַיִנוּ

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

נֹתַן לָחֶם לְכָל בָּשָׂר

כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

הַחוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם

Si chiude la porta e si beve il quarto bicchiere di vino dopo aver recitato la benedizione:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

Nirzah - Inni che si cantano dopo l'haggadah נִרְצָה

Ki lo naè, ki lo iaè

כִּי לֹא נֶאֱחָז כִּי לֹא יִאָחַז

אֲדִיר בְּמִלּוּכָה בְּחֹר בְּהִלְכָה גְדוּדָיו יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לְךָ, לֵךְ אִף לְךָ,
לֵךְ ה' הַמְּמַלְכָה כִּי לֹא נֶאֱחָז כִּי לֹא יִאָחַז

דָּגוּל בְּמִלּוּכָה הַדּוּר בְּהִלְכָה וְתִקְוֵי יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לְךָ, לֵךְ אִף לְךָ,
לֵךְ ה' הַמְּמַלְכָה כִּי לֹא נֶאֱחָז כִּי לֹא יִאָחַז

זָכָאֵי בְּמִלּוּכָה חֲסִין בְּהִלְכָה טַפְסָרְיוֹ יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לְךָ, לֵךְ אִף
לְךָ, לֵךְ ה' הַמְּמַלְכָה כִּי לֹא נֶאֱחָז כִּי לֹא יִאָחַז

יַחִיד בְּמִלּוּכָה כְּבִיר בְּהִלְכָה לְמוֹדָיו יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לְךָ, לֵךְ אִף לְךָ,
לֵךְ ה' הַמְּמַלְכָה כִּי לֹא נֶאֱחָז כִּי לֹא יִאָחַז

מָרוֹם בְּמִלּוּכָה נוֹרָא בְּהִלְכָה סְבִיבֵי יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לְךָ, לֵךְ אִף
לְךָ, לֵךְ ה' הַמְּמַלְכָה כִּי לֹא נֶאֱחָז כִּי לֹא יִאָחַז

עָנִיו בְּמִלּוּכָה פּוֹדָה בְּהִלְכָה צְדִיקָיו יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לְךָ, לֵךְ אִף לְךָ,
לֵךְ ה' הַמְּמַלְכָה כִּי לֹא נֶאֱחָז כִּי לֹא יִאָחַז

קְדוּשׁ בְּמִלּוּכָה רַחוּם בְּהִלְכָה שְׁנֵאֲנֵי יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לְךָ, לֵךְ אִף
לְךָ, לֵךְ ה' הַמְּמַלְכָה כִּי לֹא נֶאֱחָז כִּי לֹא יִאָחַז

תְּקִיף בְּמִלּוּכָה תּוֹמֵךְ בְּהִלְכָה תְּמִימֵי יֹאמְרוּ לוֹ - לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לְךָ, לֵךְ אִף
לְךָ, לֵךְ ה' הַמְּמַלְכָה כִּי לֹא נֶאֱחָז כִּי לֹא יִאָחַז

Uno chissà?

Uno chi sa? E Uno che io lo so. Uno è Dio che in cielo è. Uno fu ed uno è.

Due chi sa? E Due che io lo so. Due le tavole della Legge, uno è Dio che in cielo è. Uno fu ed uno è.

Tre chi sa? E Tre che io lo so. Tre padri nostri son, Avram, Itzchak e Iahakov, due le tavole della Legge, uno è Dio che in cielo è. Uno fu ed uno è.

Quattro chi sa? E Quattro che io lo so. Quattro madri di Israel, Sarà, Rivkà, Rachel e Leà, tre padri nostri son, Avram, Itzchak e Iahakov...

Cinque chi sa? E Cinque che io lo so. Cinque libri della Torah, quattro madri di Israel, Sarà, Rivkà, Rachel e Leà, tre padri nostri son...

Sei chi sa? E Sei che io lo so. Sei libri della Mishnà, cinque libri della Torah, quattro madri di Israel, Sarà, Rivkà, Rachel e Leà, tre padri nostri son...

Sette chi sa? E Sette che io lo so. Sette giorni con lo shabbat, sei libri della Mishnà, cinque libri della Torah, quattro madri di Israel...

Otto chi sa? E Otto che io lo so. Otto giorni per la milà, sette giorni con lo shabbat, sei libri della Mishnà, cinque libri della Torah, quattro madri...

Nove chi sa? E Nove che io lo so. Nove i mesi della partoriente, otto giorni per la milà, sette giorni con lo shabbat, sei libri della Mishnà, cinque...

Dieci chi sa? E Dieci che io lo so. Dieci sono i comandamenti, nove i mesi della partoriente, otto giorni per la milà, sette giorni con lo shabbat...

Undici chi sa? E Undici che io lo so. Undici sono i cochavim (le stelle di Giuseppe), dieci sono i comandamenti, nove i mesi della partoriente, otto...

Dodici chi sa? E Dodici che io lo so. Dodici sono le tribù, undici sono i cochavim, dieci sono i comandamenti, nove i mesi della partoriente...

Tredici chi sa? E Tredici che io lo so. Tredici sono le middot (gli attributi di Dio), dodici sono le tribù, undici sono i cochavim, dieci sono i comandamenti, nove i mesi della partoriente, otto giorni per la milà, sette giorni con lo shabbat, sei libri della Mishnà, cinque libri della Torah, quattro madri di Israel, Sarà, Rivkà, Rachel e Leà, tre padri nostri son, Avram, Itzchak e Iahakov, due le tavole della Legge, uno è Dio che in cielo è. Uno fu ed uno è.

Un capretto

1. Un capretto, un capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
2. E venne il gatto che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
3. E venne il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
4. E venne il bastone che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
5. E venne il fuoco che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
6. E venne l'acqua che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
7. E venne il bove che si bevve l'acqua, che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
8. E venne lo shochet (il macellaio) che shachtò il bove, che si bevve l'acqua, che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
9. E venne il malach ahmavet (l'angelo della morte) che shachtò lo shochet, che shachtò il bove, che si bevve l'acqua, che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
10. E venne Kadosh baruch U (il Santo benedetto Egli sia) che shachtò il malach ahmavet, che shachtò lo shochet, che shachtò il bove, che si bevve l'acqua, che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.

Hatikvà

Kol od balevav penimah,
 nefesh iehudi homiya
 ulfate mizrach kadimah
 ain leZion tzofiah.

Od lo avda tikvatenu
 hatikvà bat shnot alpaim
 liiot am chofshi beartzenu
 eretz Zion vYrushalaim!

[Fintanto che nell'intimo del cuore freme l'anima dell'Ebreo e l'occhio guarda a Sion, là nell'oriente lontano, non è ancora perduta la nostra speranza due volte millenaria di essere un popolo libero nella nostra terra, la terra di Sion e Jerushalaim]

התקוה

כל עוד בלבב פנימה
 נפש יהודי הומיה
 ולפאתי מזרח, קדימה
 עין לציון צופיה

עוד לא אבדה תקותנו
 התקוה בת שנות אלפים
 להיות עם חפשי בארצנו
 ארץ ציון וירושלים.

Bashanà Abaà Birushalaim בַּשָּׁנָה הַבָּאָה בְּיְרוּשָׁלַיִם

[L'anno prossimo a Gerusalemme]